

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **74278** (13) **U**
(51) МПК
G01N 3/56 (2006.01)

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
УКРАЇНИ

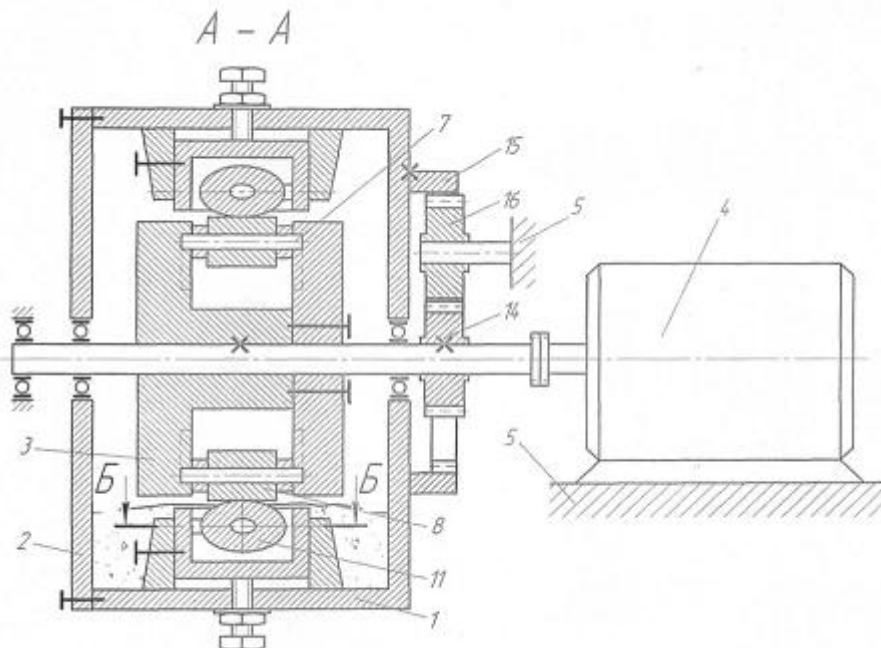
(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

(21) Номер заявки: u 2012 03566	(72) Винахідник(и): Бурда Мирослав Йосипович (UA), Криль Андрій Орестович (UA), Бурда Юрій Мирославович (UA)
(22) Дата подання заявки: 26.03.2012	(73) Власник(и): ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ НАФТИ І ГАЗУ, вул. Карпатська, 15, м. Івано-Франківськ, 76019 (UA)
(24) Дата, з якої є чинними права на корисну модель: 25.10.2012	
(46) Публікація відомостей про видачу патенту: 25.10.2012, Бюл.№ 20	

(54) ПРИСТРІЙ ДЛЯ ДОСЛІДЖЕННЯ НА ЗНОШУВАННЯ

(57) Реферат:

Пристрій для дослідження на зношування містить основу, привід обертання, циліндричний корпус, на внутрішній поверхні якого закріплені напрямні утримувачів контрзразків, виконаних у вигляді тіл обертання та розміщених по колу, концентрично до ротора, та привід обертання корпусу. Ротор має пази для осей, на яких встановлені зразки, виконані у вигляді тіл обертання. Корпус виконаний із можливістю обертання навколо осі. Привід обертання корпусу виконаний у вигляді зубчастої передачі із трьох зубчастих коліс. Одне з них встановлене на валу, що передає обертання від приводу до ротора, друге - з внутрішнім зачепленням, закріплене на корпусі, і третє - встановлене між першими двома з можливістю обертання навколо осі, закріпленої на основі. Утримувачі контрзразків виконані з можливістю обертання навколо осі циліндричних напрямних, які додатково містять фіксатори положень.

Фіг. 2

UA 74278 U

Корисна модель належить до області дослідження матеріалів на зношування.

Відомий пристрій для дослідження на зношування, який містить ротор з пазами для закріплення в них зразків з робочою поверхнею у вигляді тіл обертання і утримувачі контрзразків, встановлені по колу, концентрично ротору. Контрзразки виконані плоскими і жорстко закріплені на основі корпусу. Пази в роторі виконані вздовж його радіуса [див. а. с. СССР № 167056, кл. G01N 3/56, 1963].

Недоліком даного пристрою є неможливість проводити випробування на зношування при ударних навантаженнях, характерних для реальних умов роботи ряду машин, наприклад, кульових млинів.

Найбільш близьким по технічній суті і очікуваному результату є пристрій для дослідження на зношування, який містить основу, привід обертання, циліндричний корпус, на внутрішній циліндричній поверхні якого закріплені циліндричні напрямні утримувачів контрзразків, виконаних у вигляді тіл обертання та розміщених по колу, концентрично до ротора із пазами для осей, на яких встановлені зразки, виконані у вигляді тіл обертання [див. а. с. СССР № 1017964 А, кл. G01N 3/56].

Недоліком даного пристрою є те, що він не забезпечує однакових умов зношування для досліджуваних зразків та не надає можливості регулювання інтенсивності ударної взаємодії зразками і контрзразками.

В основу корисної моделі поставлена задача забезпечення однакових умов зношування для досліджуваних зразків та можливості регулювання інтенсивності ударної взаємодії зразками і контрзразками.

Поставлена задача вирішується тим, що в пристрої для дослідження на зношування, який містить основу, привід обертання та циліндричний корпус, на внутрішній циліндричній поверхні якого закріплені циліндричні напрямні утримувачів контрзразків, виконаних у вигляді тіл обертання та розміщених по колу, концентрично до ротора із пазами для осей, на яких встановлені зразки, виконані у вигляді тіл обертання, згідно з корисною моделлю, корпус виконаний із можливістю обертання навколо осі, а сам пристрій додатково містить привід обертання корпусу, виконаний у вигляді зубчастої передачі із трьох зубчастих коліс, одне з цих зубчастих коліс встановлене на валу, що передає обертання від приводу до ротора, друге - з внутрішнім зачепленням, закріплене на корпусі, і третє - встановлене між першими двома з можливістю обертання навколо своєї осі, закріпленої на основі, при цьому утримувачі контрзразків виконані з можливістю обертання навколо осі циліндричних напрямних, які додатково містять фіксатори положень, які виконані, наприклад, у вигляді гвинтів.

Наявність приводу забезпечує обертання корпусу навколо осі. Виконання приводу у вигляді зубчастої передачі із трьох коліс дозволяє використати привід обертання ротора для надання обертання корпусу.

Виконання утримувачів контрзразків з можливістю обертання навколо осі циліндричних напрямних забезпечує регулювання інтенсивності ударної взаємодії між зразками і контрзразками.

Наявність фіксаторів положення утримувачів контрзразків, виконаних у вигляді гвинтів, дозволяє підтримувати стабільність умов ударної взаємодії.

На фіг. 1 зображена схема запропонованого пристрою із знятою кришкою та частковим місцевим перерізом, на фіг. 2 - переріз А-А на фіг. 1, на фіг. 3 - переріз Б-Б на фіг. 2.

Пристрій містить циліндричний корпус 1, закритий із торця кришкою 2, ротор 3, який виконаний з можливістю розбирання, привід обертання 4 у вигляді електродвигуна постійного струму, встановленого на основі 5. В пазах 6 ротора 3 закріплені за допомогою осей 7 зразки 8, виконані у вигляді тіл обертання. На внутрішній циліндричній поверхні корпусу 1 закріплені циліндричні напрямні 9 утримувачів 10 контрзразків 11, розміщених по колу концентрично до ротора 3. Контрзразки 11 у вигляді тіл обертання встановлені на осях 12. Утримувачі 10 контрзразків 11 встановлені з можливістю переміщення у радіальному до ротора 3 напрямі, за допомогою напрямної 9 і регулювальних гвинтів 13. Пристрій містить також привід обертання корпусу, виконаний у вигляді зубчастої передачі із трьох зубчастих коліс: 14 - встановленого на валу, 15 - з внутрішнім зачепленням, закріпленого нерухомо на корпусі 1, і 16 - встановленого між 14 і 15 з можливістю обертання навколо своєї осі, закріпленої на основі 5. Утримувачі 10 контрзразків 11 виконані з можливістю обертання навколо осі циліндричних напрямних 9 і фіксуються у заданому кутовому положенні гвинтами 17. В корпус 1 при дослідженні ударно-абразивного зношування засипають абразивний матеріал 18.

Пристрій працює наступним чином.

Перед випробуванням зразки 8 і контрзразки 11 зважуються і встановлюються на вал 7 і в утримувачі 10 на осі 12 відповідно. При цьому утримувачі повертаються на заданий кут α (фіг. 3), передбачений програмою випробувань.

5 В корпус 1 засипається абразив 18 заданого фракційного складу, після чого закривається кришка 2. Вмикається електродвигун 4, який встановлений нерухомо на основі 5. Він приводить в обертання ротор 3. При цьому зразки 8 під дією відцентрової сили внаслідок обертання ротора 3 переміщуються по пазах 6 в крайнє радіальне положення відносно осі ротора 3. Контрзразки 11 виставляються на заданий радіус R за допомогою регульовального гвинта 13, шляхом осевого переміщення утримувачів 10 в напрямних 9.

10 Для регулювання інтенсивності ударної взаємодії між зразками 8 і контрзразками 11, утримувачі 10 контрзразків 11 обертаються навколо осі циліндричних напрямних 9 та фіксуються у заданому кутовому положенні (кут α) гвинтами 17.

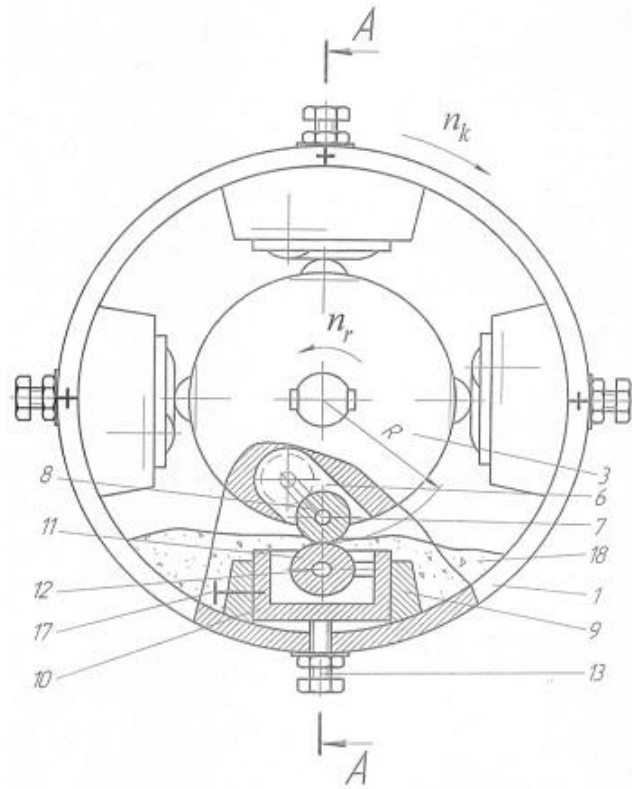
15 Корпус 1 отримує додаткове обертання від приводу, який містить зубчасте колесо 14, встановлене на валу ротора 3, колесо 15 з внутрішнім зачепленням, закріплене нерухомо на корпусі 1, і колесо 16, розміщене між колесами 14 і 15. Колесо 16 встановлене з можливістю обертання на осі, закріпленій на основі 5.

20 Взаємне обертання корпусу 1 і ротора 3 призведе до ударної взаємодії між зразками 8 і контрзразками 11, внаслідок чого вони зношуватимуться. Абразивне середовище 18 дозволяє моделювати процес ударно-абразивного зношування. Внаслідок обертання корпусу 1 абразивний матеріал 18 буде пересипатись в ньому, займаючи нижнє положення, і всі взаємодіючі пари (зразки та контрзразки) будуть перебувати в однакових умовах абразивної взаємодії.

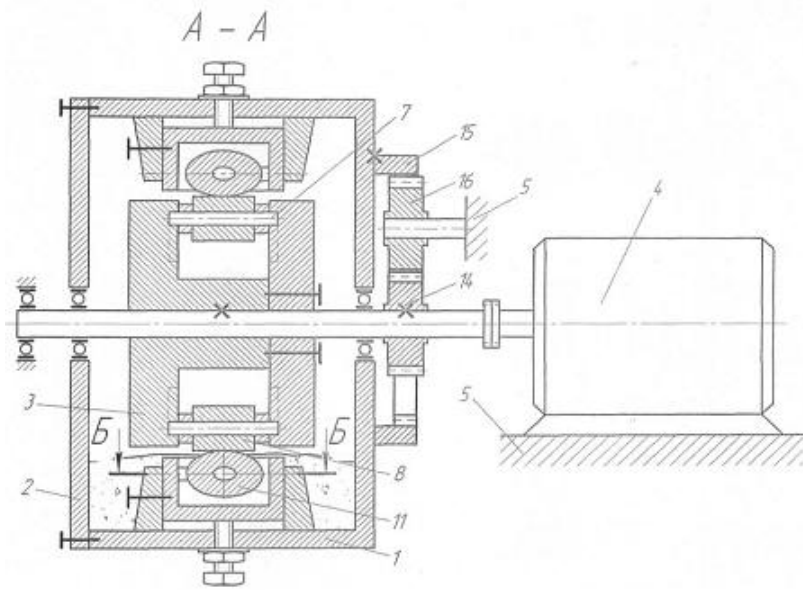
25 Після завершення випробувань зразки 8 і контрзразки 11 зважують і по втраті маси визначають інтенсивність зношування.

ФОРМУЛА КОРИСНОЇ МОДЕЛІ

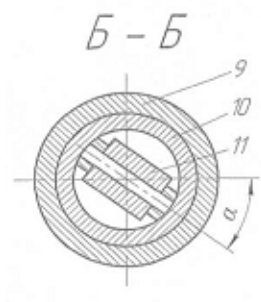
30 Пристрій для дослідження на зношування, що містить основу, привід обертання, циліндричний корпус, на внутрішній циліндричній поверхні якого закріплені циліндричні напрямні утримувачів контрзразків, виконаних у вигляді тіл обертання та розміщених по колу, концентрично до ротора із пазами для осей, на яких встановлені зразки, виконані у вигляді тіл обертання, який **відрізняється** тим, що корпус виконаний із можливістю обертання навколо осі, а сам пристрій додатково містить привід обертання корпусу, виконаний у вигляді зубчастої передачі із трьох зубчастих коліс, одне з цих зубчастих коліс встановлене на валу, що передає обертання від 35 приводу до ротора, друге - з внутрішнім зачепленням, закріплене на корпусі, і третє - встановлене між першими двома з можливістю обертання навколо осі, закріпленої на основі, при цьому утримувачі контрзразків виконані з можливістю обертання навколо осі циліндричних напрямних, які додатково містять фіксатори положень, які виконані, наприклад, у вигляді гвинтів.

Фиг. 1

Фиг. 2

Фіг. 3

Комп'ютерна верстка Л. Купенко

Державна служба інтелектуальної власності України, вул. Урицького, 45, м. Київ, МСП, 03680, Україна

ДП "Український інститут промислової власності", вул. Глазунова, 1, м. Київ – 42, 01601